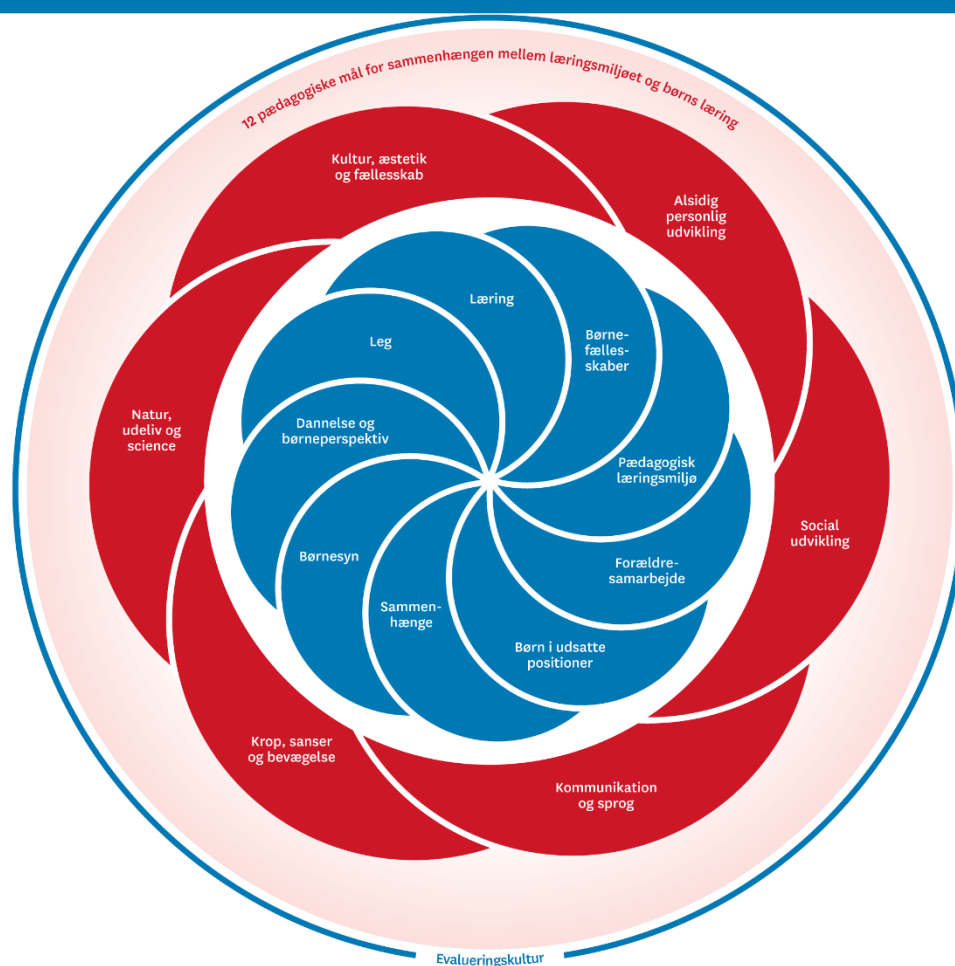

Pædagogisk læreplan for Hertugbyens Dagtilbud 2024

I Hertugbyens Dagtilbud har vi i vores fagprofessionelle fællesskab udarbejdet nærværende styrkede læreplan, som forventes godkendt og i krafttrædende juni 2024.

Hvem er vi?

Hertugbyens Dagtilbud er en kommunal 0-6 års institution i Dagtilbuds område Als. Institutionen er beliggende centralt i Augustenborg by og er i 2024 normeret til 24 vuggestuebørn og 80 børnehalebørn.

Institutionen startede op med indvielsen af ny matrikel d. 9. maj 2022, efter en længere fusionsproces for de tre tidligere børnehuse i Augustenborg (Augusta, Kernehuset og Bro Børnehus).

I huset er der ansat 22 pædagogiske personaler, fordelt i 3 afdelinger – Svanesøen – Eventyrgangen og Elverhøjen. Snurretoppen er stedet, hvor dagplejere kommer til legestue og hvor 3 ”flyvere” passer områdets dagplejebørn, hvis dagplejer er syg, afholder ferie eller er fraværende af andre årsager.

I køkkenet har vi et kompetent team, som består af en uddannet kok/økonoma og en køkkenmedhjælper. De sikrer alle dagens måltider for børnene – formiddagsmad- frokost og eftermiddags måltid.

Vores dagtilbudsleder er Ronny Grünwald – leder af Dagtilbudsområde Als.

Vi er en uddannelsesinstitution, som kontinuerligt og med glæde modtager pædagogstuderende, pædagogisk assistent elever og øvrige skole/virksomhedspraktikanter.

De fysiske rammer i huset rummer mange, varierede aktivitetstilbud, inde såvel som ude.

Vi har etableret et sanserum med bl.a. et snozelhjørne med farverig vandsøjle, et rum med mulighed for musiske, lyd og farveeffekter, der stimulerer vores sanser.

I vores store Riddersal er der mulighed for at skabe større fælles aktiviteter, men også i mindre grupper have fokus på motorisk udfoldelse og træning.

I værkstedet tilbyder vi kreative og kunstneriske aktiviteter, som i mindre grupper kan foregå i rummet eller materialer derfra kan bringes til en ønsket ”arbejdsplads”. Vi ønsker fremtidigt at udvide med et træværksted- som skal have tæt adgang til legepladsen.

Legepladsen er opdelt i forskellige legeområder og med forskellige aktivitets tempi. Vores pædagogiske opgave er at tilbyde aktioner i de forskellige legeområder, så flest muligt børn får adgang til gode lege og relationer i udelivet.

Pædagogisk arbejder vi ud fra en relations orienteret og anerkendende tilgang, hvor vi med NEST-værdier og co-teachings modeller har fokus på at skabe inkluderende børnefællesskaber og læringsmiljøer i huset. Vi arbejder med tydelig struktur og rollefordeling i personalegruppen, vi oplever at alle- både børn, forældre og personale profiterer af visuelle støttesystemer i hverdagen.

Fri for mobberi www.friformobberi.dk - er en integreret del af vores kultur og daglig praksis.

Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv,

Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Børnesynet er vores fundament, hvor en værdimæssig tilgang til arbejdet med børn må defineres. Vores børnesyn tager afsæt i Nest- pædagogikkens værdier, hvor vores mål er at skabe lige muligheder for ALLE børn. Vi tror på at:

”Alle børn gør det bedste de kan, lykkes de ikke, er det vores ansvar at ændre praksis”

Med ovenstående som rettesnor, ønsker vi at skabe et dagtilbud, hvor børnenes forskelligheder og mangfoldighed, ses som en særlig værdig og ressource i fællesskabet.

Vores pædagogiske praksis bærer præg af planlagte og spontane aktiviteter, som altid vil tage udgangspunkt i, at alle børn skal have lige muligheder for at kunne deltage. Et eksempel kunne være samling, hvor vi tilpasser niveau så alle kan være med.

I andre aktiviteter med andet fokus, kan børnegruppen deles i mindre grupper, fx efter interesser, alder, udviklingsniveau eller fokus på relationer.

”Børn er mere ens end forskellige”

Vi ser barnet som et selvstændigt individ, med egne følelser og værdifulde meninger. Barnet lærer igennem relationer til andre børn og voksne, så derfor ønsker vi at skabe de bedste forudsætninger for lige deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Mange børn tilbringer en stor del af deres vågne timer i vores dagtilbud og vi er derfor opmærksomme på vores betydning som pædagogisk personale og vi ønsker at bidrage med kvalitativ pædagogik. I vores praksis skaber det pædagogiske personale rammerne, men det er vigtigt at barnet bliver involveret, har medindflydelse og er aktiv medskaber af egen læring og udvikling, hvilket giver lyst til at lære.

Vi har fælles fokus på at sikre alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Også de børn, der har anderledes kulturelle, kognitive og sociale forudsætninger end de fleste andre børn. Vi ønsker at skabe lige muligheder for alle børn, igennem en fælles høj kvalitet i vores pædagogiske praksis.

Dannelse og børneperspektiv

Vi anser dannelsesbegrebet som værdifuldt i vores hverdag sammen med børnene. Dannelse kan beskrives som en dybere form for læring, hvor barnet baserer værdier og viden, som en rettesnor til at kunne orientere sig og handle i verdenen, som et respektfuldt, kritisk og demokratisk menneske.

I vores hverdag er der mange lærerige og givende rutiner og aktiviteter, hvor både dannelse og børneperspektivet prioriteres. Vi bestræber os på at indrette et pædagogiske læringsmiljø efter barnets perspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb. Nedenstående er eksempler fra vores praksis:

Måltidet: Børnene har på skift ansvaret for at dække bord og præsentere maden for hinanden. Børnene vælger selv hvad de vil spise, og hvor meget. Ved bordet oplever vi at børnene får lyst til at smage det meste - da de bliver inspireret af det, de ser de andre spiser. Rundt om bordet hjælper børnene hinanden med at sende rundt og spørger hinanden om det de mangler.

Samling: Børnene samles og fokus er fælleskabet og at alle kan være med. Vi planlægger samling med afsæt i den enkelte børnegruppe og sikrer lige deltagelsesmuligheder for alle børn. Vi øver at børnene lytter til hinanden, har opmærksomhed for hinanden og vente på tur. Børnene vælger på skift sange, rim eller anden aktivitet til samling og på denne måde tilbyder vi medbestemmelse og indflydelse.

Barnets dag: Som et nyt tiltag har vi afprøvet ”Barnets Dag”. Her får børnene på skift mulighed for at vælge aktiviteterne der skal ske i løbet af formiddagen.

Leg og læring

Legen udfolder og udvikler sig med afsæt i børnenes egne initiativer og perspektiver. Leg kan se ud, som om den opstår af sig selv. At lege kræver viden og erfaringer, og ikke alle børn oplever at kunne deltage. Vi, som pædagogisk personale, skal tage ansvar og sikre, at alle børn kan engagere sig i, deltage aktivt i og få erfaringer med leg. (EMU, 2021)

Vi skaber gode fysiske rammer og indretter vores miljø med omtanke, hvor rummet fungerer som en tredje pædagog. Vi forstår, at begreberne omkring leg og læring hænger tæt sammen, og at børn lærer igennem leg. Den voksnes rolle er afgørende i legen; vi udviser nysgerrighed, deltager aktivt, agerer som konfliktløser og går foran som rollemodeller. Vi ønsker at skabe en oversigt over pædagogens forskellige roller i legen for at støtte og fremme børnenes leg.

Vi vægter i høj grad legens betydning og vi justerer løbende vores lege/læringszoner med intention om at støtte børnenes legeudvikling, understøtte deres fantasi og interesser.

Vi respekterer børns leg og skaber rammer, hvor legen kan udfolde sig frit, med blik for at rum og lyd også skal samstemme. Vi er nysgerrige og undersøger, når børn er ”hårde” ved/ødelægger ting. Vi søger at forstå deres bevæggrunde og give mulighed til større udfoldelser, herunder motorisk aktivitet.

Planlagte aktiviteter tilbydes med henblik på udvikling og læring, men det er børnenes deltagelse, der er styrende. Vi prioriterer børnenes interesser og følger deres spor, så aktiviteter og leg kan udvikle sig med deres ideer og personaledeltagelse.

Personalegruppe og ledere kan fremme en rig legekultur med legemuligheder for alle ved at:

Gå bagved og rammesætte:

- Skabe sammenhængende legetid
- Styrke muligheden for fordybelse og udvikling ved at blive der, hvor børn leger
- Beskytte leg mod afbrydelser, fx ved selv at være fleksible i forhold til planlægning af dagen
- Reflektere fagligt med kollegaer på baggrund af bl.a. observationer af leg og børns perspektiver.

Gå ved siden af og guide:

- Involvere sig afstemt i lege ved at være opmærksom på, hvordan børnene reagerer på indspark og prøve sig frem
- Give legen ny energi med idéer og støtte til indhold, organisering og materialer fra kanten af legen
- Lege med på børnenes præmisser uden at forstyrre eller overtage legen
- Agere rollemodel med legeviden og forstærke legen sprogligt og kropsligt.

Gå foran og støtte:

- Igangsætte fælleslege, der styrker fællesskaber, og hvor alle må være med
- Opbygge børns legeviden og kompetencer via planlagt leg i mindre grupper
- Styrke relationer mellem børn og åbne børns øjne for hinandens legeviden og ressourcer
- Samarbejde med forældre om inkluderende legekultur.

[KORT OM Leg \(emu.dk\)](http://emu.dk)

Børnefællesskaber

Kvaliteten af børnefællesskaber er en væsentlig faktor i forhold til, at alle børn føler sig inkluderet, men også i forhold til trivsel og udvikling. Vi er hele tiden nysgerrige på, hvordan vi kan støtte børns deltagelsesmuligheder i de forskellige fællesskaber. I arbejdet med omsorgsvenner tilstræber vi at skabe gode match, hvor børnenes styrker og arbejds punkter fremhæves og skaber læring for den enkelte. Når vi sammensætter børnene i nye relationer- lege, ser vi børnene udvide deres sociale arena.

Vi tilbyder børnene mange forskellige børnefællesskaber i løbet af dagen, nogen er vokseninitieret, andre er på børnenes eget initiativ.

Nogle børn har nemmere ved at være i de små fællesskaber. Det er i de små fællesskaber vi opnår trygheden og kompetencerne til at kunne være i det større fællesskab. Vi prioriterer at veksle imellem mindre og større fællesskaber i løbet af dagen, så alle børn har mulighed for at indgå i et betydningsfuldt børnefællesskab, der giver dem tryghed og udvikling.

Pædagogisk læringsmiljø

Med afsæt i vores pædagogiske fundament, hvor Nest værdier og Co-teaching har stor værdi, kan vi nu sikre kvaliteten i vores praksis og læringsmiljø.

Pædagogisk personale er tildelt roller, benævnt som flyver, omsorgs/nærvær- og aktivitetsperson, som spænder over hele dagen. Dette er synliggjort på tavler ved alle stuer, så børn og forældre kan se, hvem de f.eks. skal vinke med denne morgen.

Vi gør brug af visuelle støttesystemer som Time timer, stemmeskalaer og visuel dagstruktur. Denne understøttelse gavner alle børn.

Vi arbejder med mindre grupper, så alle børn føler sig hørt og set.

Der er lavet en Bamsehule/ Pausested på alle stuer, hvor børnene ved behov kan trække sig og få lidt ro uden at føle sig ekskluderet fra fællesskabet, da de stadig er i rummet - inkluderende tilgang. Det er okay at bede om en pause.

Vi har en visuel legeplads struktur, som sikrer at personalet kan fordele sig på legepladsen, være nærværende og fordybe sig i aktivitet og leg med børnene.

Flyveren på legepladsen er ligeledes visuel i børnehøjde, så børnene ved hvem der hjælper med bl.a. toiletbesøg, plaster mv.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi ønsker fra barn og families start i børnehaven et samarbejde, der er baseret på tryghed og tillid.

Vi samarbejder med en anerkendende tilgang og indgår i relationer med respekt for forskelligheder, åbenhed og ærlighed. Forældrene tilbydes samtaler omkring barnets trivsel- udvikling og læring én gang årligt - og ved behov.

Vi vægter samarbejdet og de daglige dialoger, hvor der udveksles hvordan dagen er gået i institutionen samt det, der lige rører sig på hjemmefronten.

Derudover benytter vi Aula –vores kommunikations platform mellem dagtilbud og forældre/hjemmet.

På aula udsendes informationer, der har betydning for indhold i den pædagogiske praksis:

- Menu plan - vi snakker med børnene om, hvad vi skal spise og evt. hvad der skal tilberedes af Master Chef holdet. Ved borddækning styrker vi barnets sproglige og matematiske opmærksomhed, når der bl.a. tales om bestik, dybe eller flade tallerkner, antal af glas mv.
- Info brev –Her fortæller vi forældre, hvilke temaer / aktiviteter vi beskæftiger os med, der i blandt sange, fokus ord – rim/remser, som sammen med billeder dokumenteres på aula.

Vi søger kontinuerligt at involvere forældrene, bl.a. ved at spørge ind til deres erhverv eller kontakter til arbejdspladser, som er interessant i børnehøjde og i tråd med sæson eller tema. Indtil videre har vi haft besøg af frivilligt brandværn, landbrugsmaskiner og politimand.

Vi afholder et årligt forældremøde, hvor vi informerer overordnet om året der gik og kommer, vi præsenterer vores pædagogiske argumentationer og inviterer evt. relevante gæster/fagpersoner udefra. Tid til snak på de enkelte grupper prioriteres, dialogen højner samarbejdet mellem fagperson og forældre og forældre lærer hinanden bedre at kende.

Vi afholder forældrekafe/fernisering ved afsluttede temaer.

I samarbejdet mellem hjem og dagtilbud bruges i nogle børnegrupper en feriekuffert/ nissekuffert. Børnene oplever glæde ved at overføre oplevelser fra hjem til børnehave, vi betragter det som en gensidig lærings aktivitet, hvor barnet er hovedperson.

”Ingen kan alt, - alle kan noget, - sammen kan vi det hele!”

Børn i udsatte positioner

Når vi taler om børn i udsatte positioner, er det vigtigt at være opmærksom på, at børn kan være i udsatte positioner på forskellige måder og at børn kan være i en udsat position i en kortere periode f.eks. ved forældres skilsmisse eller kritisk sygdom i den nærmeste familie.

Vi er opmærksomme på, at børn er forskellige og at det derfor er vigtigt at tilpasse vores rammer og strukturer, så dette tilgodeser alle børns behov og at børn i udsatte positioner kan indgå i et fællesskab på lige vilkår med de andre børn.

Ved brug af pædagogiske redskaber som TOPI, Nest og co-teaching sikrer vi at kunne tilgodese barnets individuelle behov bedst muligt.

Når børn er i udsat position og vi bekymres enten som fagpersoner alene eller i samråd med forældre, kontakter vi tværfagligt team for videre støtte og vejledning i arbejdet med barn og familie.

Vores fokus er opmærksomhed på børnenes ressourcer og kompetencer og italesætte dem, som barnets ambassadør.

Personale teams – tilknyttet stue - holder ugentligt et ”Stop Op”- møde, hvor teamet har mulighed for at hjælpe hinanden med faglig sparring på relevant praksis – ”tæt på”.

Fælles værdier for overgange

Tryghed og genkendelighed er vigtige følelser for børn og forældre, der skal starte et nyt sted.

Vi gør os umage for at skabe gode overgange, hvor den røde tråd i vores pædagogiske tilgange synliggøres, hvor besøg planlægges inden opstart og hvor barn/forældre oplever et samarbejde mellem fagpersoner,- som sikrer det gode kendskab til barnet og dets forudsætninger for trivsel.

Procedure/passagemodel for overgange ses på vores hjemmeside og på Aula.

Fra vuggestue/dagpleje til børnehave

Vi anskuer overgangen fra dagplejen/vuggestue til børnehave som en betydningsfuld milepæl både for børn og forældre. Derfor prioriterer vi forældresamtaler og en fælles forventningsafstemning som en del af overgangen. Gennem samtalerne sikrer vi, at både forældre og personale er på samme side og opnår en klar forståelse af barnets behov og trivsel.

For at skabe en glidende overgang til børnehaven tilbyder vi besøg i børnehaven et par gange om ugen i den sidste tid i vuggestuen. Herved introduceres vuggestuebørnene til børnehavens lokaler og legeplads samt til fælles visuelle støttesystemer, der bidrager til struktur og tryghed. Vi benytter også kendte materialer som fx bamseven fra Fri for Mobberi, som barnet allerede er fortroligt med.

Primær person vægter et begyndende samarbejde med forældrene og prioriterer ekstra daglig dialog for at støtte barnets overgang.

Et tæt og godt samarbejde mellem personale i vuggestue og børnehave er med til at sikre en sammenhængende overgangsprocedure, vi drøfter kontinuerligt vigtige spørgsmål og temaer omkring indkøring - overgang fra vuggestue til børnehave og inddrager forældrene i øvelsen allerede når barnet er 2-2½ år.

For børn, der kommer fra dagpleje, tilbyder vi ligeledes flere besøg for at skabe tryghed og en glidende overgang. Når dagplejerne kommer i legestuen, har det høj værdi for barnet at kunne kombinere det trygge liv med dagplejen med besøg i kommende børnehavegruppe.

Fra børnehave til SFO-skole

I overgangen mellem børnehave og skole, er der udarbejdet en model- passagemodellen- der sikrer, at der er fokus på en glidende overgang fra børnehave til skole. Passagemodellen indeholder et årshjul, hvor samarbejdet mellem børnehave og skole beskrives - igangsættes og opretholdes.

Igennem tidligere evalueringer med skolen, er det tydeligt, at det er de sociale kompetencer og forståelser for sociale spilleregler der kan være den største udfordring ved skolestarten. Vi har derfor fokus på, at skabe en børnegruppe, der er klar til skolestart. Her lægges der vægt på barnets udvikling af personlige og sociale kompetencer og aktiviteterne planlægges ud fra dette. Vi sender én samlet børnegruppe afsted i skole og kendskabet til hinanden og relationerne gør, at børnene ikke skal forholde sig til dette ved opstarten.

I passagemodellen er der planlagt officielle møder, hvor fagpersonerne kan drøfte børnene og særligt børn i udsatte positioner. Dette for at skabe den bedst mulige skolestart for det enkelte barn. Der er også planlagt faste besøgsdage fra årsskiftet for at personalet i SFO'en får kendskab til børnene og børnene får kendskab til deres nye voksne og lokaler. Her vil der være veksling mellem fri leg og planlagte aktiviteter.

Førskolebørnene får også besøg af børnehaveklasselærerne og her kan børnene sætte ansigt på deres nye voksne og omvendt. Vores beliggenhed gør det nemt at besøge hinanden- både i forbindelse med passagen og ved andre relevante lejligheder/traditioner, så som forårskoncert, motionsdag, fastelavn, Lucia og teater.

Inddragelse af lokalsamfundet

I Hertugbyens Dagtilbud gør vi brug af vores lokalsamfund på flere forskellige måder, og derfor skabes der også forskellige læringsmiljøer.

Vi gør brug af nærmiljøet som tilbyder dejlig natur og legepladser, som både giver motoriske udfordringer, og vækker nysgerrigheden for naturen, og hvad den har at byde på. Vi har skov og strand meget tæt på, og i et samarbejde med naturvejleder går vi på opdagelse i naturen, med aktiviteter der er tilpasset de forskellige aldersgrupper i Hertugbyens dagtilbud.

Augustenborgs frivillige brandværn har vi et samarbejde med, når vi holder brandøvelse eller andre tidspunkter, hvor det passer til de temaer vi arbejder med. Plejehjemmet besøger vi ved forskellige kulturelle traditioner, som fastelavn, Lucia og lanternefest.

De seks læreplanstemaer

Pædagogisk praksis og aktiviteter i Hertugbyens Dagtilbud indeholder elementer og fokus fra vores læreplan, hvor temaer naturligt sættes i samspil med- overlapper hinanden.

Nedenstående link og video giver indsigt i vores pædagogiske praksis, hvor værdier og læreplans temaer overføres til aktiviteter og hverdagsliv i Hertugbyens Dagtilbud.

[SPL Hertugbyens Dagtilbud video](#)

Evalueringskultur

Alle fastansatte i Hertugbyens Dagtilbud forpligter sig på at fremme individuel og fælles evalueringskompetence bl.a. ved hjælp af følgende struktur:

- Løbende evaluering af aktiviteter i huset – inkorporeret i skabelon til teammøder og personalemøder – arkiveres i Acadre.
- Feedback og refleksions rum på stop-op- møder – mere af det !
- Teamkontrakt – justeres løbende og altid når teamet ændres.
- Inddragelse af børn og forældre i evalueringsprocesser – spørgeskemaer – interviews, forældremøde med dialog kort mv.

Det pædagogisk personale er ansvarlige for kontinuerlig opfølgning af barnets trivsel og udvikling og sikrer kommunikationen mellem dagtilbud og hjem omkring evt. handleplan – barnets behov.

Derudover opmuntres og forpligter personalet sig til at eksperimentere med forskellige praksismetoder i hverdagen, som kan spænde vidt fra relations arbejde til det fysiske, æstetiske børnemiljø.

Vi evaluerer løbende aktiviteter og projekter i årshjul og sikrer at pædagogiske dialoger – feedbacksamtaler tillades og prioriteres i hverdagslivet.

Vi ønsker at arbejde dynamisk med læreplanen, for til stadighed at fremme kvaliteten i vores dagtilbud.

Med blik for fornyelse og forældrerådets årlige tilfredsheds undersøgelse glæder vi os til at udvide vores fagpædagogiske læringsrejse, hvor vi har glade børn, forældre og personalegruppe med ombord.